

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för miljöhälsa
Daniel Sundvall

Datum

2026-03-23

Vårt ärendenummer

05322-2025

Ert ärendenummer

KN2025/01294

Omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa – Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten instämmer i Naturvårdsverkets förslag till slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2024/2881 av den 23 oktober 2024 om luftkvalitet och renare luft i Europa (luftkvalitetsdirektivet) med de kommentarer som anges nedan.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndighetens anser även att skyddet för känsliga och utsatta grupper bör tydliggöras ytterligare i Naturvårdsverkets förslag till ny luftkvalitetsförordning, se vidare nedan.

3.4.1 Uppdatering av utvärderingströsklarna och kontrollförfarandet i relation till dessa (artikel 7–8), 3.6.2 Gräns- och målvärden genomförs som miljökvalitetsnormer, 3.6.4 Exponeringsminskningsmålen behöver ändras (artikel 13)

Folkhälsomyndigheten är positiv till de förslag som innebär striktare värden än direktivet när det gäller bland annat utvärderingströsklar för bly samt skyldigheten för genomsnittlig exponeringsminskning av partiklar PM_{2,5} och kvävedioxid. Folkhälsomyndigheten anser dock att Sverige bör sträva efter att åstadkomma en luftkvalitet som når WHO:s hälsobaserade rekommendationer även på andra områden, även om de ligger under luftkvalitetsdirektivets gränsvärden. Detta kan förslagsvis omhändertas i vägledningsform.

3.4.4 En Nationell modellering behövs för att stödja kommunernas kontroll av luftkvalitet, 3.4.8 Naturvårdsverket ska ansvara för val av plats, översyn och dokumentation för Naturvårdsverkets kontroll (bilaga IV del D)

I bilaga IV del B till luftkvalitetsdirektivet framgår bland annat att särskild hänsyn ska tas till känsliga och utsatta grupper vid val av mätplats. Folkhälsomyndigheten anser att det i förordningsform bör säkerställas att även del B i bilaga IV ska beaktas vid val av mätplats för såväl kommunernas (23 § i den föreslagna förordningen) som Naturvårdsverkets (35 § i den föreslagna förordningen) kontroll av luftkvalitén.

3.9.1 Bestämmelser om vad ett åtgärdsprogram ska innehålla (artikel 19.6)

Folkhälsomyndigheten anser att det i förordningen uttryckligen bör framgå, i enlighet med artikel 19.6 i direktivet, att ett åtgärdsprogram, när så är lämpligt ska innehålla särskilda åtgärder för att skydda känsliga och utsatta grupper, inbegripet barn.

Folkhälsomyndigheten anser att kravet på socioekonomisk information om det berörda området för att främja miljö rättvisefrågor och skydda känsliga och utsatta grupper alltid bör beaktas vid framtagande av ett åtgärdsprogram och därför flyttas från bilaga 4 till bilaga 3 i den föreslagna förordningen.

I syfte att säkerställa skyddet för känsliga och utsatta grupper vill Folkhälsomyndigheten lyfta vikten av vägledning om varför det är relevant och hur det kan omhändertas vid framtagande av ett åtgärdsprogram. Folkhälsomyndigheten stödjer gärna Naturvårdsverket i detta arbete inom ramen för befintlig samverkan.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Josefin P Jonsson. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Karin Ljung Björklund och biträdande chefsjuristen Bo Granath deltagit. Utredaren Daniel Sundvall har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Daniel Sundvall